



Samlad riskbild inkl. intern kontrollplan

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Sammanfattning av planen	4
3	Samlad riskbild med åtgärder	6
3.1	Riskområde: Verksamhetsrisker, kan definieras som risken att nämnd/styrelse inte uppnår fastställda verksamhetsmål (inkluderar även kvalitetsfrågor) samt att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.	6
3.1.1	Risk: Brist på arbetskraft med rätt kompetens	6
3.1.2	Risk: Risk för brist i informationsöverföringen avseende omsorgstagare som endast har delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder	7
3.1.3	Risk: Fastigheter saknar krisförberedande åtgärder och klimatanpassningar	8
3.2	Riskområde: Finansiella risker, utgörs till exempel av likviditetsrisk, valutarisk, ränterisk, kreditrisk.	9
3.2.1	Risk: Risk med påverkan på förvaltningens ekonomi i relation till Tre Stiftelser	9
4	Samlad riskbild - Intern kontrollplan.....	11
4.1	Riskområde: Verksamhetsrisker, kan definieras som risken att nämnd/styrelse inte uppnår fastställda verksamhetsmål (inkluderar även kvalitetsfrågor) samt att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.	11
4.1.1	Risk: Fastigheter saknar krisförberedande åtgärder och klimatanpassningar	11

1 Inledning

Riskhantering ska vara en integrerad del i nämndens styrning och vara en del i beslutsfattandet vid prioritering och val av olika handlingsalternativ för att uppnå verksamhetens mål eller säkerställa verksamhetens förmåga att utföra sitt uppdrag.

Riskområden sammanställas i en samlad riskbild för nämndens verksamhetsområde. Syftet med den samlade riskbilden är att ge en bild över verksamhetens mest väsentliga risker utifrån nämndens perspektiv. Den samlade riskbilden beskriver de viktigaste riskerna samt de åtgärder som förvaltningen redan arbetar med eller planerar att införa för att minimera uppkomst eller negativa effekter av risken. Den samlade riskbilden fungerar också som en åtgärdsplan.

Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Syftet är att undersöka om den interna kontrollen i verksamheten fungerar på ett tillfredsställande sätt men även att kunna ifrågasätta befintliga åtgärder och vid behov komma med förbättringsförslag. För 2025 föreslås nämnden fastställa riskerna nedan.

2 Sammanfattning av planen

Under förra året har kartlägningsarbetet inom förvaltningen fortsatt och kritiska frågor, områden och processer har framkommit som föranlett vissa förändringar i den samlade riskbilden.

I den samlade riskbilden för 2025 finns fyra identifierade risker och en granskning inom intern kontroll. Kompetensförsörjningen är fortsatt en stor utmaning och risk. Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning kommer att fortsätta både utifrån tioårsplanen och kompetensförsörjningsplanens strategier. Arbetet har sin grund i beslutade aktiviteter och insatser som är både kort- och långsiktiga.

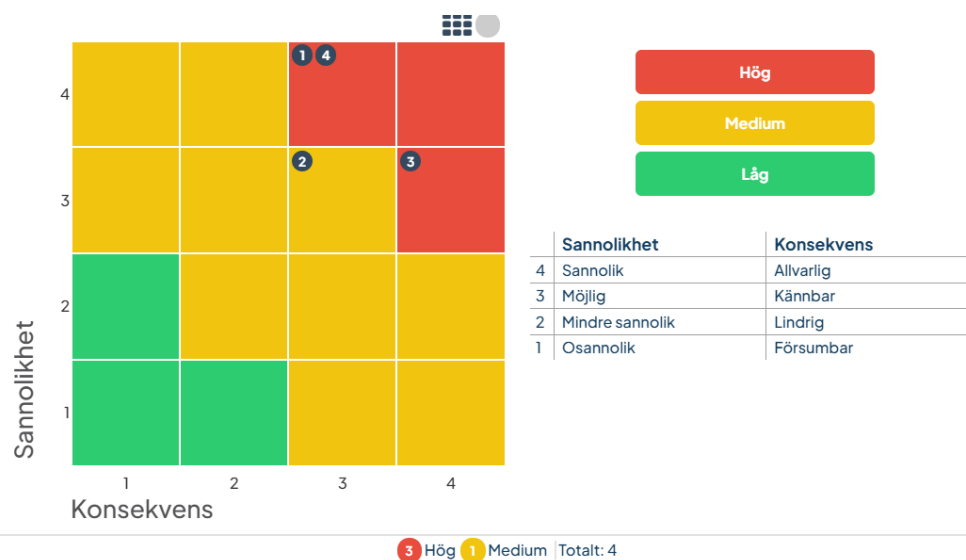
Föregående års risk att fastigheter saknar krisförberedande åtgärder är återigen aktuell med komplettering att det också saknas klimatanpassningar. Vid händelse av avbrott saknar fastigheter (och boenden) krisberedande åtgärder så som backup inom IT/kommunikation, vatten och el. Klimatanpassningar i fastigheter görs för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens riktlinjer gällande inomhustemperatur hålls. Under sommarhalvåret kan flera vård- och omsorgsboenden ha höga temperaturer under flera dagar i följd. Exempelvis saknas yttre solskydd på drygt hälften av Göteborgs Stads egna vård- och omsorgsboenden. Yttre solskydd kan även behöva kompletteras med kyld tilluft för att komma till rätta med övertemperaturer under sommartid.

Risk för brist i informationsöverföringen avseende omsorgstagare som endast har delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder kan leda till att behov inte tillgodoses eller medföra vårdskada för den enskilde. Det saknas gemensamt system för att omhänderta och säkerställa uppföljning av omsorgstagare (cirka 300 omsorgstagare) som endast har delegerade och ordinerade hälso- och sjukvårdsåtgärder. Hemtjänst har inte tillgång till hälso- och sjukvårdens dokumentation eftersom omsorgstagarna inte har beslut enligt socialtjänst utan hemtjänst är endast utförare och har delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder.

Risk med påverkan på förvaltningens ekonomi i relation till Tre Stiftelser utgör en ny och potentiellt ekonomisk risk. Det kan uppkomma organisatoriska konsekvenser relaterade till förändringar i huvudmannaskap som en del av verksamhetsövergången. Dessutom har förvaltningsrätten slagit fast att det tillfälliga vårdavtalet mellan Tre Stiftelser och Göteborgs Stad, som gällde fram till den 31 december 2024, strider mot lagen om offentlig upphandling (LOU). Det innebär att Konkurrensverket kommer att utkräva upphandlingsskadeavgift, vilket kommer innebära ekonomiska konsekvenser för förvaltningen. En upphandlingsskadeavgift uppgår till mellan 10 000 och 20 miljoner kronor, men får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde. Hur stor upphandlingsskadeavgift Konkurrensverket beslutar om beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Ärendet hanteras av Stadsledningskontoret.

Risken att fastigheter saknar krisförberedande åtgärder och klimatanpassningar var en del av den samlade riskbilden förra året och är aktuell för granskning inom intern kontroll.

Riskerna innehåller åtgärder. Uppföljning av samlad riskbild och intern kontrollplan sker i samband med den regelbundna rapporteringen till nämnden inom ramen för planering och uppföljningsprocessen.



3 Samlad riskbild med åtgärder

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:



3.1 Riskområde: Verksamhetsrisker, kan definieras som risken att nämnd/styrelse inte uppnår fastställda verksamhetsmål (inkluderar även kvalitetsfrågor) samt att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

3.1.1 Risk: Brist på arbetskraft med rätt kompetens

Riskenivå

 12. Hög

Hantera

Riskbeskrivning

Det råder brist på ett flertal yrkeskategorier inom vård- och omsorg

Konsekvensbeskrivning

Vilket kan leda till att den enskilde inte får den vård och omsorg hen har rätt till samt påverkan på chefers och medarbetares arbetsmiljö. Vilket i sin tur kan försvåra nyrekryteringen.

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
 Pågående Fortsatt arbete enligt strategier och åtgärder i kompetensförsörjningsplanen	Förvaltningens arbete med kompetensförsörjning kommer att fortsätta både utifrån förvaltningens tioårsplan och kompetensförsörjningsplanens strategier. Arbetet har sin grund i beslutade aktiviteter och insatser som är både kort- och långsiktiga. Det pågår även utvecklingsarbete för och inom olika yrkesgrupper för att möta behovet av olika kompetens i förvaltningen. Fortsatt arbete är att prioritera strukturella förutsättningar i stället för att göra fler kompensatoriska åtgärder. Med strukturella förutsättningar menas hållbar grundbemanning, schema med

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
	marginaler, konkurrenskraftiga löner och färre medarbetare per chef. Med kompensatoriska åtgärder avses de åtgärder som vidtas för att kompensera för de strukturella problemen. Förvaltningens arbete är inriktat på att skapa en mer strukturerad och hållbar arbetsmiljö för både chefer och medarbetare. För att effektivisera arbetet och minska administrationen fortsätter förvaltningen identifiera arbetsuppgifter som kan tas bort. Arbetet med att bedöma behov och prioritera fortsätter utifrån långsiktigt perspektiv i tioårsplanen och förväntas bidra till bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor. Arbetet ska även leda till att ledarskapet ska kunna utvecklas och stärkas.

3.1.2 Risk: Risk för brist i informationsöverföringen avseende omsorgstagare som endast har delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder

Riskenivå

 9. Mellan

Hantera

Riskbeskrivning

Saknas integrerade system för att omhänderta och säkerställa uppföljning av omsorgstagare (cirka 300 omsorgstagare) som endast har delegerade och ordinerade hälso- och sjukvårdsåtgärder.

Hemtjänst har inte tillgång till hälso- och sjukvårdens dokumentation eftersom omsorgstagarna inte har beslut enligt socialtjänst utan hemtjänst är endast utförare och har delegerat hälso- och sjukvårdsåtgärder.

Konsekvensbeskrivning

Kan leda till att behov inte tillgodoses och vårdskada för den enskilde.

Om kommunikationen mellan legitimerade medarbetare och medarbetare inom hemtjänsten brister kan viktig information om både omsorgstagare och arbetsmiljö missas.

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
 Pågående Utgå från befintlig kartläggning om vidare hantering	Förvaltningen har genomfört en kartläggning under 2024 för omsorgstagare med endast delegerade hälso- och sjukvårdsåtgärder. För enskilda med enbart ordinerade och/eller delegerade hälso- och

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
	sjukvårdsåtgärder (utan beslut om hemtjänst) saknar medarbetare i hemtjänsten idag möjlighet att dokumentera samt ta del av dokumentation kopplat till dessa patienter. Informationsöverföringen mellan medarbetare blir därför enbart muntlig. Det innebär också svårigheter vid rapportering av avvikelser.
 Ej påbörjad Se över möjligheten att dokumentation sker i Treserva	Hälso- och sjukvårdsuppdrag beställs separat via e-post till hemtjänstens funktionsbrevlåda och registreras idag inte i verksamhetssystemet Treserva. Det innebär att hälso- och sjukvårdsbeställningar behöver läggas in manuellt i verksamhetsstödet för planering. Det kan medföra en risk för felaktig hantering. Statistik kan heller inte tas fram från verksamhetssystemet PMO.
 Pågående Se över möjlighet att använda läkemedelsautomat	Beställda hälso- och sjukvårdsåtgärder varierar mellan verksamhetsområdena. Den vanligaste typen av beställd hälso- och sjukvårdsåtgärd är dock inom alla områden läkemedel.

3.1.3 Risk: Fastigheter saknar krisförberedande åtgärder och klimatanpassningar

Riskenivå

 12. Hög

Hantera

Riskbeskrivning

Vid händelse av avbrott saknar fastigheter (och boenden) krisberedande åtgärder så som backup inom IT/kommunikation, vatten och el. Det innebär hög påverkan på verksamheten, hyresgäster och medarbetare vid avbrott. Fastigheter saknar också klimatanpassningar som är passande för verksamheten.

Konsekvensbeskrivning

Stor påverkan för verksamheten, hyresgäster och medarbetare ju längre avbrott pågår. Framtagna kontinuitetsplaner hanterar korta avbrott och kan inte fullt ut kompensera avsaknaden av denna grundläggande struktur. Organisatoriska konsekvenser utifrån det höjda säkerhetsläget och ökade nationella krav behöver långsiktiga planer och finansiering inom Göteborgs Stad.

Flera boenden saknar klimatanpassningar för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens riktlinjer gällande inomhustemperatur hålls. Under sommarhalvåret kan flera vård- och omsorgsboenden ha höga temperaturer under flera dagar i följd. Exempelvis saknas yttre solskydd på drygt hälften av Göteborgs Stads egna vård- och omsorgsboenden. Yttre solskydd kan även behöva kompletteras med kyld tilluft för att komma till rätta med övertemperaturer under sommartid.

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
 Pågående Kartlägga och ta fram underlag för att beräkna kostnad som omhändertar krisförberedande åtgärder.	Förvaltningen har arbetat med kontinuitetsplanering för att försöka minska effekten av risken men då det inte avhjälper de faktiska effekterna av avbrott främst det långvariga perspektivet så är konsekvensen fortsatt allvarlig. För att nå en minskning av sannolikheten behöver stadsfastighetsförvaltningen med stöd av förvaltningen tillgodose behoven av backup lösningar.
 Pågående Utvärdera klimatskalsbehov vid fastighetsrenoveringar.	Utvärdera klimatskalsbehov vid fastighetsrenoveringar. Säkerställa budget för dessa åtgärder

3.2 Riskområde: Finansiella risker, utgörs till exempel av likviditetsrisk, valutarisk, ränterisk, kreditrisk.

3.2.1 Risk: Risk med påverkan på förvaltningens ekonomi i relation till Tre Stiftelser

Riskenivå

 12. Hög

Hantera

Riskbeskrivning

En potentiell ekonomisk risk för förvaltningens ekonomi relaterad till Tre Stiftelser är kopplad till förändringar i huvudmannaskap och de organisatoriska konsekvenser dessa kan medföra vid en verksamhetsövergång.

Förvaltningsrätten har också fastställt att det tillfälliga vårdavtalet mellan Tre Stiftelser och Göteborgs Stad, som gällde fram till den 31 december 2024, strider mot lagen om offentlig upphandling (LOU). Det innebär att Konkurrensverket kan komma att utdöma en upphandlingsskadeavgift, vilket skulle få ekonomiska konsekvenser för förvaltningen. Den möjliga upphandlingsskadeavgiften kan uppgå till mellan 10 000 och 20 miljoner kronor, men får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde. Storleken på avgiften beror på omständigheterna i det enskilda fallet och beslutas av Konkurrensverket.

Konsekvensbeskrivning

Organisatoriska konsekvenser utifrån olika huvudmän som del av verksamhetsövergången.

Ekonomiska konsekvenser för förvaltningen utifrån att vårdavtalet strider mot lagen om offentlig upphandling.

Åtgärd - aktuell status	Beskrivning
▶ Pågående Struktur/organisation för övertagande av ansvaret för Tre Stiftelsers verksamhet.	Regelbundna kommunikationskanaler och samarbetsmöten för berörda parter.
▶ Pågående Reservera medel i budget för upphandlingsskadeavgift	Nämnden löper en risk för upphandlingsskadeavgift från Konkurrensverket eftersom det tillfälliga vårdavtalet med Tre Stiftelser enligt förvaltningsrätten var en otillåten direktupphandling. En bedömning har gjorts och en summa har reserverats. Nämnden har inte ansvaret för ärendet gentemot Konkurrensverket utan det hanteras av stadsledningskontoret. Däremot har ansvar för eventuell kostnad för upphandlingsskadeavgift tillfallit nämnden. Eventuellt skadeståndsanspråk för att vårdavtalet med Tre Stiftelser inte bedöms korrekt har förvaltningen inte gjort någon reservering för.

4 Samlad riskbild - Intern kontrollplan

Riskens totala värde visas enligt följande risknivåer och färger:



4.1 Riskområde: Verksamhetsrisker, kan definieras som risken att nämnd/styrelse inte uppnår fastställda verksamhetsmål (inkluderar även kvalitetsfrågor) samt att verksamheten inte bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

4.1.1 Risk: Fastigheter saknar krisförberedande åtgärder och klimatanpassningar

Risknivå

■ 12. Hög

Riskbeskrivning

Vid händelse av avbrott saknar fastigheter (och boenden) krisberedande åtgärder så som backup inom IT/kommunikation, vatten och el. Det innebär hög påverkan på verksamheten, hyresgäster och medarbetare vid avbrott. Fastigheter saknar också klimatanpassningar som är passad för verksamheten.

Konsekvensbeskrivning

Stor påverkan för verksamheten, hyresgäster och medarbetare ju längre avbrott pågår. Framtagna kontinuitetsplaner hanterar korta avbrott och kan inte fullt ut kompensera avsaknaden av denna grundläggande struktur. Organisatoriska konsekvenser utifrån det höjda säkerhetsläget och ökade nationella krav behöver långsiktiga planer och finansiering inom Göteborgs Stad.

Flera boenden saknar klimatanpassningar för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens riktlinjer gällande inomhustemperatur hålls. Under sommarhalvåret kan flera vård- och omsorgsboenden ha höga temperaturer under flera dagar i följd. Exempelvis saknas yttre solskydd på drygt hälften av Göteborgs Stads egna vård- och omsorgsboenden. Yttre solskydd kan även behöva kompletteras med kylt tilluft för att komma till rätta med övertemperaturer under sommartid.

Kontrollaktivitet - aktuell status	Beskrivning
 Pågående Uppföljning av pågående uppdrag tillsammans med stadsfastighetsförvaltningen	Säkerställa att fastigheterna inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen har adekvata krisberedskapsåtgärder och klimatanpassningar för att minska påverkan vid avbrott och klimatrisker. Genomföra riskbedömningar för att identifiera områden som kräver backuplösningar inom IT, el och vatten samt klimatanpassningar som solskydd och kyld tilluft. Följa upp och uppdatera kontinuitetsplaner för långvariga avbrott och klimatrisker vid behov.